

DECIZIE

05 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Prolemn Prim”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Prolemn Prim” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, prin care nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Prolemn Prim” și s-a acordat termen pentru înlăturarea neajunsurilor

constată:

La 26 februarie 2016, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina”, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușcenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Prolemn Prim” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza contractului de prestări servicii nr. 203 din 23 septembrie 2010 și a actului de predare-primire din 24 septembrie 2010, SRL „Prolemn Prim” a luat în locațiune de la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina”, pe un termen de 25 de ani, până la 23 septembrie 2035, clădirea fazanariumului și terenul aferent cu suprafața de 0,10 ha, amplasate în fondul forestier - subparcela C3, parcela 32, trupul de pădure Carp, ocolul silvic Hârbovăț.

Explică că conform capitolului I pct. 4 din Contract, locatarul s-a obligat să achite plata pentru locațiune conform calculelor prevăzute la anexa nr. 2 din contract, reieșind din prevederile Legii bugetului de stat pentru anul respectiv, iar plata urma a fi achitată anual, nu mai târziu de 1 martie.

Sușine că SRL „Prolemn Prim” nu a achitat plățile pentru locațiune pe anii 2013-2015, astfel, datoria la ziua de 01 ianuarie 2016, constituia suma de 24605,66 lei.

La fel, indică că SRL „Prolemn Prim” s-a obligat, conform cap. I pct. 5 din contract, să achite și plata pentru serviciile comunale prestate, însă nu a onorat nici această obligațiune.

Drept urmare, datoria pentru serviciile comunale, și anume pentru energia electrică, la data de 01 ianuarie 2016, constituia suma 78601,26 lei.

Mai menționează că SRL „Prolemn Prim” a participat la un șir de licitații forestiere, a adjudecat loturile licitate și a primit în exploatare parchete, însă nu a achitat prețul total la care s-a obligat.

Reiterează că circumstanțele respective se confirmă prin procesele-verbale privind rezultatele licitației, contractele de exploatare a parchetului, actele de predare-primire a parchetului spre exploatare, toate fiind semnate de administratorul SRL „Prolemn Prim”, Cravțov Alexandru.

Afirmă că în baza acestor acte, au fost emise și facturi fiscale.

Notează că la 13 ianuarie 2016, în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă a expedit în adresa SRL „Prolemn Prim” somația, recepționată de ultimul la 15 ianuarie 2016, prin care a solicitat achitarea datoriei, însă până în prezent SRL „Prolemn Prim” nu a răspuns la somație și nici nu și-a onorat obligațiile contractuale.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 8, 512, 514, 572 Cod civil, art. 94, 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la SRL „Prolemn Prim” în beneficiul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina” datoria în mărime de 854683,35 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi din 03 februarie 2017, acțiunea a fost admisă integral.

A fost încasat de la SRL „Prolemn Prim” în beneficiul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina” datoria în mărime de 854683,35 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 29640,50 lei, iar în total suma de 884323,85 lei.

La 28 februarie 2017, SRL „Prolemn Prim”, reprezentată de Alexandru Cravțov a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi din 03 februarie 2017, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii și restituirea pricinii spre examinare în aceeași instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel, s-a comunicat apelantului că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 19230,37 lei, fiindu-i acordat termen până la 30 mai 2017 ora 10:20 și explicat că în cazul în care nu va lichida neajunsurile, cererea de apel nu va fi considerată ca depusă și împreună cu toate actele va fi restituită.

La 29 mai 2017, SRL „Prolemn Prim”, reprezentată de Alexandru Cravțova a depus cerere de apel motivată.

Tot la 29 mai 2017, SRL „Prolemn Prim”, reprezentată de Alexandru Cravțov a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, în partea în care a fost obligat să achite taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în mărime de 19230,37 lei, prin care a solicitat repunerea în termen de prescripție, admiterea cererii de recurs, casarea parțială a încheierii,

cu soluționarea problemei în fond și eliberarea SRL „Prolemn Prim” de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, în partea prin care societatea a fost obligată să achite taxa de stat, considerând-o ilegală.

Indică că SRL „Prolemn Prim” este în imposibilitate să achite taxa de stat în mărime de 19230,37 lei, dat fiind faptul că nu dispune de mijloace financiare, fapt confirmat prin certificatul nr. 43-06.505/46 din 20 mai 2017.

Referindu-se la prevederile art. 6 din CEDO și art. 5 CPC, consideră că impunerea SRL „Prolemn Prim” să achite taxa de stat la depunerea cererii de apel, în condiția când aceasta nu dispune de surse financiare, este o limitare la accesul liber la justiție și o impunere forțată de a refuza de la apărarea drepturilor sale în instanța de judecată.

Mai susține că în perioada 03 mai 2017 – 13 mai 2017, reprezentantul SRL „Prolemn Prim” s-a aflat în concediul medical, iar încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, a fost recepționată în această perioadă.

La 03 iulie 2017, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina”, reprezentată de avocatul Eugeniu Glușenco a depus referință, prin care solicită de a considera cererea de recurs ca fiind tardivă și neîntemeiată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, la 28 februarie 2017 SRL „Prolemn Prim”, reprezentată de Alexandru Cravțov a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Anenii Noi din 03 februarie 2017, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii și restituirea pricinii spre examinare în aceeași instanță.

Este cert și faptul că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, nu s-a dat curs cererii de apel, s-a comunicat apelantului că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 19230,37 lei, fiindu-i acordat termen până la 30 mai 2017 ora 10:20.

În același timp, s-a explicat apelantului că în cazul neprezentării apelului motivat și a dovezii de plată a taxei de stat în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Tot actele cauzei atestă că la 29 mai 2017, SRL „Prolemn Prim”, reprezentată de Alexandru Cravțov a depus cerere de apel motivată și tot în aceeași zi, 29 mai 2017, a depus și cerere de recurs împotriva încheierii din 28 aprilie 2017, în partea în care a fost obligat să achite taxa de stat.

În conformitate cu art. 425 al CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Prin prisma acestor prevederi legale, la caz se constată că, copia încheierii recurate, a fost recepționată de către recurent la data de 05 mai 2017, fapt confirmat prin aviz de recepție anexat la materialele pricinii (f. d. 97).

Conform art. 111 alin. (1) CPC, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Potrivit art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Instanța de recurs va menționa că, dacă un anumit termen procedural este calculat în zile, atunci termenul procedural calculat în zile expiră în ultima zi a termenului stabilit (art. 112 alin. (1) CPC).

Termenul procedural curge în mod continuu până la expirarea sa, înglobând zilele nelucrătoare și cele de sărbătoare. Atributul continuității presupune că din cursul termenului procedural nu sunt excluse zilele nelucrătoare, exceptând cazul particular în care ziua nelucrătoare este ultima zi a termenului (art. 112 alin. (2) CPC).

Acțiunile procesuale pentru care este stabilit un anumit termen pot fi efectuate până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului.

Continuând analiza cadrului legal aplicabil speței, Colegiul remarcă că potrivit dispozițiilor art. 112 alin. (4) CPC, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în fața unei alte autorități, termenul se consideră expirat la ora care se încheie programul lor sau la care se încetează operațiunile respective.

Drept urmare, raportând la caz prevederile legale menționate în coroborare cu cele constatate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, deși încheierea din 28 aprilie 2017, contestată în speță, a fost recepționată de SRL „Prolemn Prim” la 05 mai 2017, recursul împotriva acesteia a fost depus numai la 29 mai 2017, prin urmare cu încălcarea termenului legal de 15 zile, care, de altfel, a expirat la 22 mai 2017.

Faptul depunerii cererii de recurs în afara termenului legal se confirmă și prin însuși solicitarea recurentului cu privire la repunerea în termen de declarare a recursului, care însă se constată a fi una neîntemeiată, deoarece recurentul nu a invocat niciun motiv plauzibil, în sensul art. 116 CPC, care ar justifica neîndeplinirea actului de procedură în termen și care ar constitui temei pentru repunerea recursului în termen.

Or, din sensul art. 116 alin.(1) și (3) CPC rezultă că, persoanele care, *din motive întemeiate*, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Ca consecință, repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, este un beneficiu acordat de lege titularului de drept, având un caracter

excepțional, în sensul că o astfel de cerere este admisibilă doar în cazul în care depășirea acestui termen se datorează unor cauze temeinic justificate.

În speță, recurentul SRL „Prolemn Prim” motivează depășirea termenului de depunere a recursului prin faptul că reprezentantului SRL „Prolemn Prim” s-ar fi aflat în concediu medical în perioada 03 mai 2017 – 13 mai 2017.

Instanța de recurs conchide, însă, că acest temei nu constituie un motiv bine întemeiat, pentru a fi repus recurentul în termenul de depunere a recursului, or, pe lângă faptul că reprezentantul recurentului, Alexandru Cravțov s-a aflat în concediul medical începând cu 03 mai 2017 până la 05 mai 2017 și începând cu 10 mai 2017 până la 12 mai 2017 (f. d. 102, 103), SRL „Prolemn Prim”, ca persoană juridică, avea posibilitatea de a delega un alt reprezentat al său pentru a efectua în termen actele de procedură prevăzute de legislația în vigoare.

În acest sens se va reține că SRL „Prolemn Prim”, cunoscând despre existența încheierii contestate, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt, însă, ignorat de aceasta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescris la depunerea recursului.

Această obligație rezultă și din dispozițiile art. 56 alin. (3) CPC, care indică că participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Drept urmare, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Din perspectiva celor expuse, cerința de repunere în termen a recursului urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, fapt ce dictează și respingerea acestuia ca tardiv.

Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge cererea Societății cu Răspundere Limitată „Prolemn Prim”, cu privire la repunerea în termen a recursului.

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Prolemn Prim”, reprezentată de Alexandru Cravțov.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 aprilie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Prolemn Prim” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Luiza Gafton